

למה מתחפשים בפורים?

1) דרכי משה הקצר אורח חיים סימן תרצו

כתב מהר"י מינץ בתשובה סימן (י"ז) [ט"ו] וזה לשונו על דבר לבישת הפרצופין שנוהגין בפורים אם יש לחוש בזה משום לא ילבש גבר שמלת אשה (דברים טו ה) או לא יהיה כלי גבר על אשה (שם) והמנהג פשוט ואין מוחה והאריך בתשובה למצוא היתר לדבר משום דמאחר דאיש ואשה שוין בו לא שייך משום לא ילבש ותו דנמצא בשם ריב"א [א] על הבחורים שחוטפין בפורים אפילו שלא ברשות משעת מקרא מגילה עד סוף סעודת פורים שהם שתי לילות ויום אחד אין בו משום גזל ואין להזמין לדין על זה ובלבד שלא יעשו שלא כהוגן על פי ז' טובי העיר הרי כתב דמשום שמחת פורים ליכא למיחש לאיסור לא תגזול הכי נמי בנדון דידן שמתנכרין בפרצופין לשם שמחת פורים ליכא למיחש לאיסור לא ילבש עכ"ל התשובה. ואפשר שמזה נתפשט המנהג ללבוש כלאים דרבנן בפורים ועושים לשמחה דהרי רואין דאפילו איסור דאורייתא דוחה כי לא מתכוין כל שכן כלאים דרבנן. אמנם ראיתי למהר"י ברי"ן שקרא תגר על המנהג של לבישת כלאים וכתב ויש תולין עצמן בתשובת ריב"א שכתב דליכא למיחש לאיסור גזל משום שמחה ולא מילתא היא דממון ניתן למחילה דהפקר בית דין הפקר מה שאין כן באיסור. ושמעתי מאבא מורי ז"ל שהיה מוחה באותן הלובשים כלאים וכן אני נוהג אחריו עכ"ל. ולפי זה כל שכן דאסור ללבוש הפרצופין אמנם מאחר דחזינו דפשט המנהג ואין מוחה נראה לי ליישב המנהג מהא דאמרינן בפרק בתרא דכלאים (פ"ט מ"ב) ומביא לה בפרק הגזול בתרא (ב"ק ק"ג א) דמותר ללבוש כלאים כדי להעביר המכס שמע מינה דכי אינו מכוין ללבישה שרי וכל שכן לפי מקצת מפרשים שפירשו שם דלובשם כדי שלא יכירוהו שהוא יהודי ואפילו הכי שרי אם כן שמע מינה דכי לבשם להתנכר בהן שרי והוא הדין בפורים כן נראה לי טעם המנהג אבל טוב להחמיר ולעבוד את יי' בשמחה ולהיות גילה ברעדה.

2) שולחן ערוך אורח חיים הלכות מגילה ופורים סימן תרצו סעיף ה

מותר לישא אשה בפורים. הגה: בין בי"ד בין בט"ו, וכ"ש שמותר לעשות פדיון הבן (תוס' פ"ק דמ"ק). ומה שנהגו ללבוש פרצופים בפורים, וגבר לובש שמלת אשה ואשה כלי גבר, אין איסור בדבר מאחר שאין מכוונין אלא לשמחה בעלמא, וכן בלבישת כלאים דרבנן. וי"א דאסור, אבל המנהג כסברא הראשונה. וכן בני אדם החוטפים זה מזה דרך שמחה, אין בזה משום לא תגזול (ויקרא יט, יג) (לב) ונהגו כך, ובלבד שלא יעשו דבר שלא כהוגן על פי טובי העיר (תשובת מהר"י מינץ סימן י"ז/ט"ו).

3) משנה ברורה שם

(ל) הראשונה - עיין ביו"ד סימן קפ"ב שכתב שם הט"ז בשם הב"ח שיש לבטל מנהג זה הן בפורים או בשמחת נישואין וכ"כ באה"ג שם ואם כל המלבושים של איש רק מלבוש א' של אשה וניכרים הם אפשר שאין למחות בהם [פמ"ג] ועיין בכנה"ג ובשל"ה שהזהירו להרחיק מזה.

4) שו"ת יחיה דעת חלק ה סימן נ

...בסיכום: המנהג שנתפשט באחרונה בחוגי הישיבות, שבחורי הישיבה בוחרים להם רב פורים, אשר כטוב לבו ביין משמיע ביקורת על ראשי הישיבה מוריה ומחנכיה, תוך כדי הטחת עלבונות אישיים בדברי שחוק והיתול, הוא מנהג רע, ויש לבטלו כליל, ומצוה למחות בידם עד שיבטלו מנהג רע זה, שלא הותרה בפורים אלא שמחה של מצוה, ולא שמחה של הוללות וסכלות. ואסור אף להשתתף במושב לצים זה. וכן אסור לנערים ללבוש בגדי נשים, וכן לנערות ללבוש בגדי גברים, אף לשמחת פורים, שלא הותר לעבור על איסור תורה בשביל שמחת פורים. והגדולים מצווים לשמור על הקטנים, שלא להלביש אפילו לילד קטן בגדי ילדה, וכן להיפך. ושומע לנו ישכון בטח.

5) רבי עקיבה יוסף שלזינגר, "לב העיברי" עמ' ב,ב

ג) שמעתי מעשה מהרמ"א ז"ל אשר מת בן ל"ג שנים ומת בל"ג בעומר ועשה ל"ג ספרים והספדן סיסר עליו ל"ג שבחים והיה מלמעט עלמו למלוא עוד שנה אחד להשלים מיין ל"ג עד שנה זקן אחד ואמר שמנהג רמ"א ז"ל היה בכל פורים ללבוש פרטוף ולהתנכר עלמו בצנדים אחרים ולעק בכל בית אשר מעריב בזמנו יזה היה שנה ל"ג שלו :

6 אסתר פרק א

(ד) בהראתו את עֶשֶׂר כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ וְאֵת יַקָּר תַּפְאָרַת גְּדוּלְתוֹ יָמִים רַבִּים שְׁמוֹנִים וּמֵאֵת יוֹם:

(ו) חֹזֵר כְּרַפֵּס וּתְכֵלֶת אַחֲזוּ בְּחִבְלֵי בּוּץ וְאַרְגָּמָן עַל גְּלִילֵי כֶסֶף וְעֲמוּדֵי נֶשֶׁשׁ מְטוֹת זָהָב וְכֶסֶף עַל רִצְפַת בַּהֵט וְנֶשֶׁשׁ וְדָר וְסִתְרָת:

7 אסתר פרק ב

(ז) לֹא הִגִּידָה אֶסְתֵּר אֵת עֲמָה וְאֵת מוֹלְדֶתָהּ כִּי מְרַדְּכִי צָוָה עָלֶיהָ אֲשֶׁר לֹא תִגִּיד:

8 אסתר פרק ד

(א) וּמְרַדְּכִי יָדַע אֵת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה וַיִּקְרַע מְרַדְּכִי אֵת בְּגָדָיו וַיִּלְבָּשׁ שָׁק וְנֹאפֵר וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעַק וְזָעָקָה גְּדֻלָּה וּמְרָה: (ד) וּתְבוֹאִינָה וּתְבוֹאֲנָה נְעֻרוֹת אֶסְתֵּר וְסָרִיסָיָהּ וַיִּגִּידוּ לָהּ וּתְתַחַלְחַל הַמְּלָכָה מֵאֵד וּתִשְׁלַח בְּגָדִים לְהִלְבִּישׁ אֵת מְרַדְּכִי וְלִהְסִיר שָׁקוֹ מֵעַלָיו וְלֹא קָבַל:

9 אסתר פרק ה

(א) וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּתְלַבְּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת וּתַעֲמֹד בַּחֲצַר בֵּית הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית נֹכַח בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ בְּבֵית הַמְּלָכוֹת נֹכַח פְּתַח הַבַּיִת:

10 אסתר פרק ו

(ז) וַיֹּאמֶר הֶמָּן אֶל הַמֶּלֶךְ אִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרוֹ: (ח) וַיִּבְיֵאוּ לְבוּשׁ מַלְכוּת אֲשֶׁר לְבוּשׁ בּוֹ הַמֶּלֶךְ וְסוּס אֲשֶׁר רָכַב עָלָיו הַמֶּלֶךְ וְאֲשֶׁר נָתַן כְּתֹר מַלְכוּת בְּרֵאשׁוֹ: (ט) וְנָתַן הַלְּבוּשׁ וְהַסּוּס עַל יַד אִישׁ מִשְׁרֵי הַמֶּלֶךְ הַפְּרָתָמִים וְהִלְבִּישׁוּ אֵת הָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרוֹ וְהִרְפִּיבֵהוּ עַל הַסּוּס בְּרַחוּב הָעִיר וְקָרְאוּ לְפָנָיו כִּכָּה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרוֹ: (י) וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהֶמָּן מֵהָר קַח אֵת הַלְּבוּשׁ וְאֵת הַסּוּס כֹּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וַעֲשֵׂה כֵן לְמְרַדְּכִי הַיְהוּדִי הַיּוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ אֵל תִּפְּל דָּבָר מִכָּל אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: (יא) וַיִּקַּח הֶמָּן אֵת הַלְּבוּשׁ וְאֵת הַסּוּס וַיִּלְבָּשׁ אֵת מְרַדְּכִי וַיִּרְפִּיבֵהוּ בְּרַחוּב הָעִיר וַיִּקְרָא לְפָנָיו כִּכָּה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרוֹ: (יב) וַיֵּשֶׁב מְרַדְּכִי אֶל שַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְהֶמָּן נִדְחָף אֶל בֵּיתוֹ אָבֵל וְחַפּוּי רֹאשׁ:

11 אסתר פרק ז

(ח) וְהַמֶּלֶךְ שָׁב מִגִּנַּת הַבַּיִת אֶל בֵּית מִשְׁתֵּה הַיַּיִן וְהֶמָּן נִפְּל עַל הַמַּטָּה אֲשֶׁר אֶסְתֵּר עָלֶיהָ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲגַם לְכַבּוֹשׁ אֵת הַמְּלָכָה עִמִּי בַּבַּיִת הַדֶּבֶר יֵצֵא מִפִּי הַמֶּלֶךְ וַיִּפְּנֵי הֶמָּן חָפוּי:

12 אסתר פרק ח

(טו) וּמְרַדְּכִי יֵצֵא מִלְּפָנֵי הַמֶּלֶךְ בְּלְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וְחֹזֵר וְעִטְרַת זָהָב גְּדוּלָּה וְתִכְרִיף בּוּץ וְאַרְגָּמָן וְהָעִיר שׁוֹשֵׁן צְהֵלָה וְשִׁמְחָה:

13 תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יא עמוד ב

בהראתו את עשר כבוד מלכותו אמר רבי יוסי בר חנינא: מלמד שלבש בגדי כהונה: כתיב הכא יקר תפארת גדולתו וכתיב התם לכבוד ולתפארת.

14 אסתר רבה (וילנא) פרשה ג

ט דבר אחר גם ושתי המלכה עשתה משתה נשים מה ראה הכתוב לפרסם סעודתה של ושתי, ר' יהושע בן קרחה אמר כל כך למה להודיעך לאיזו שלווה אסתר נכנסת, אמר רבי מאיר אם כך למכעיסיו קל וחומר לעושי רצונו, דבר אחר גם ושתי המלכה, אין גם אלא ריבוי מה זה בששה ניסין אף זה בששה ניסין, מה זה במיני יציאות אף זה במיני יציאות, מה זה בסעודת ארץ ישראל אף זה בסעודת ארץ ישראל, מה זה בבגדי כהונה גדולה אף זה בבגדי כהונה גדולה, ר' ברכיה אמר כהדא צרצרא דמתגלגלא בדילה ודלא דילה, ד"א גם ושתי המלכה, גם וגם הגיע משתותא של ושתי הגיע זמנה של ושתי ליגמם הגיע זמנה של ושתי ליבצר הגיע זמנה של ושתי לידרך, ר' הונא אמר הגיע מעת זמנה ליממת המד"א +בראשית ג'+ ותקח מפריו ותאכל ותתן גם לאישה וגו'.